

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja Prezidenta preses dienests

Pils laukums 3, Rīga-50, LV-1900, tālr. 7092122, fakss 7320404,
prese@president.lv, www.president.lv

Valsts prezidentes uzruna Vēsturnieku komisijas 8.rakstu sējuma atvēršanā Rīgas pilī, 2003.gada 5.maijā

Augsti godātais komisijas priekšsēdētāja kungs,
Komisijas locekļi,
Ekselences,
Dāmas un kungi,

Mēs šodien ar gandarījumu varam atzīmēt šo jauno etapu komisijas ceturtajā darba gadā, kas ir vainagojies ar 8.Vēsturnieku komisijas rakstu sējumu blakus jau notikušām sešām dažādām zinātniskajām konferencēm un pie tam ļoti plašu citu aktivitāšu loku, tādu, kas skar sadarbību ar muzejiem, skolām, ārvalstu arhīviem, zinātniekiem un dažādām institūcijām.

Šī sējuma temats “Holokausta izpētes jautājumi Latvijā” ir viena no nozīmīgām Vēsturnieku komisijas sadaļām, kam ir nopietna loma, jo te mēs saskaramies ar vienu no Latvijas vēstures pašām smagākajām un drūmākajām lappusēm, kas prasa, lai tā tiktu rūpīgi un dziļi izpētīta, jo notikumi noritēja ļoti neparastos apstākļos, vienai totalitārai varai sekojot otrai, pie tam nacisma okupācijas laikā tika īstenota tāda politika, kas visā Eiropas vēsturē tādā veidā nekad nebija bijusi piedzīvota – tātad absolūti plānots, mērķtiecīgs genocīds pret vienu tautu.

Latvija tajā tika iesaistīta kā okupēta valsts, kurai tika uzstādīts pienākums it kā atbrīvoties no visiem cilvēkiem, kas ar vienu spalvas vēzienu tika padarīti par necilvēkiem, par zemcilvēkiem, bet kas vēl briesmīgāk - ka Latvija kļuva par daudzu nevainīgu civiliedzīvotāju iznīcināšanas vietu, jo viņi tika veselām kravām vesti šurp uz Latviju, lai šeit tiktu iznīcināti. Visi šie apstākļi pieprasa, lai tie tiktu pilnībā un detaļās izpētīti, lai mēs saglabātu šo upuru piemiņu, lai visas mācību iestādes spētu nākamām paaudzēt iemācīt un izprast to, kas noticis, un, protams, vairāk par visu - saprast, cik tas bija nepieņemami un necilvēcīgi, cik ļoti svarīgi vienmēr būt modriem par visām necilvēcībām, rasisma un aizsprieduma pazīmēm jebkurā sabiedrībā, jo, atstātas kā nezāles bez uzraudzības, tās var nest bīstamas un asiņainas sekas.